

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiiskovine

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

72752

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 1

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JANUARY 2, 1946

1946 prineslo
natne olajšave za
davkopalčevalce

Vojni davek na
izredne dobičke
in nizke dohodke
odpravljen

WASHINGTON, 1. januarja.—Prijih leta 1946 prinaša
ajšave za okrog 50 milijonov
ameriških davkopalčevalcev, ka-
rih davčno breme se bo letos
vsih po 16 letih zmanjšalo. Ra-
ma se, da bo od olajšav pri-
zadnih 50 milijonov oseb in da bo
skupne rekujeke znašale bli-
6 milijard dolarjev.

V ponedeljek opolnoci so na-
opile sledete davčne spremem-
be:

1. Okoli 12 milijonov oseb z
aktimi dohodki je bilo črtanih
davčnega imenika. Drugi, ka-
rih dohodki znašajo do \$50,-
na leto, bodo deležni zniža-
ja, ki bo znašalo 10 percentov
več, in manjšo redukcijo se
veljavijo tudi za osebe z več
\$50,000 dohodkov.

Računa se, da bodo posamez-
ni, kot celota letos plačali
krog dve milijardi in 644 mil-
ijon dolarjev manj davkov kot
jih lani.

Davki na korporacije se
izajo za \$3,136,000,000

2. Vojni davek na izredne do-
bice (excess profit tax) kor-
racij, ki je znašal 86 odstot-
ki v pol, je odpravljen. Vlada
ta danek uvedla za prepre-
nje vojnega profitarstva.
večno breme bizniških intere-
v se bo s tem znižalo za tri
milijarde in 136 milijonov do-
hodkov.

3. Odbitki od plač in mezd,
kteri je odtrgal delodajalec, se
odo v soglasju z znižanjem do-
hodnega davka, zmanjšali,
začetka česar bo, da bodo pla-
či in mezde navidezno poviša-

Konferenca sprejela nobenih tajnih skle-
pov.

Byrnesov govor je vseskozi
dihal dobro voljo in optimizem.

Izjavil je, da se je zavedal ri-
zika, ki je obstojal v očigled ne-
uspešne londonske konference,

akor bi tudi konferenca v Mos-
kvi običala na mrtvi točki, po-
tem pa je reklo:

Konferenca ni bila tekma
diplomatske spretnosti

"Ampak čutil sem, da se mora
tak rizik tvegati, kajti baš
takrat, kadar obstoje resnične
potekoste, je potrebno, da se
zunanjih ministri osebno sestanejo
v prizadevanju, da razumejo
probleme in težave drug drugega."

Italija in Francija
sta nejevoljni

LONDON.—Poročila iz Rima
in Pariza javljajo, da so vladni
krogi v Franciji in Italiji neza-
dovoljni s sklepi velike trojice
na moskovski konferenci. Fran-
cija je upala, da bo imela besedo
pri sestavi mirovnih pogodb z
balkanskimi državami.

Neki zastopnik italijanskega
zunanjega ministrstva je izjavil,
da je Italija posebno neprijetno
dirmjena, ker pri sestavljanju
mirovne pogodbe ne bo deležna
nič več prednosti kot nemške
satelitske države na Balkanu.

Italijani so očividno upali, da
bodo sprejeti v organizacijo
Združenih narodov, predno se
bo začela sestavljati mirovna
pogoda z Italijo, in da bo pri-
znana kot "sobojevnica."

FRANCIJA PRZNALA
JUGOSLOV. REPUBLIKO

PARIZ, 1. januarja.—Fran-
ska vlada je včeraj priznala vla-
do maršala Tita kot uradno vla-
do Jugoslovanske federativne
republike.

ODLIČNI PISATELJ THEO-
DORE DREISER UMRL

HOLLYWOOD, Cal.— Za

sršno kapjo je nenadoma umrl

pisatelj Theodore Dreiser, star

74 let, ki je veljal za najdol-
nejšega predstavnika realizma

v ameriški književnosti. Njego-
vi najbolj znani deli sta romana

"An American Tragedy" in "Si-
ster Carrie."

Rojen je bil v Indiani kot sin

nemških naseljencev, večji del

svojega življenja pa je preživel

v Chicagu.

"Razumeti je treba," je re-
kel Byrnes, "da namen medna-

vezna znižanja zmernejsa.

ENA PREMOGU ZVISANA

A 100 PRI TONI

WASHINGTON.—OPA urad

dovolil, da se cene premogu,

kurik in drugim solidnim kuri-

kom zvišajo 10 centov pri toni.

Byrnes pojasnil sklepe velikih treh v Moskvi

Državni tajnik zavrnil sumničenja, da je
na konferenci žrtvoval interese Amerike

WASHINGTON, 1. januarja.—V nedeljo zvečer je
imel državni tajnik James F. Byrnes pol ure trajajoč radijski
govor, v katerem je ameriškemu ljudstvu dal zagotovo-
lo, da so zaključki moskovske konference podprli strem-
ljenje za svetovni mir, ne da bi bila Amerika pri tem žrt-
vovala svoje legitimne smotre in interese.

Byrnes je vzel točke objavljene
nega komuniketa eno za drugo

in ob vsaki podal stvarno in je
državno pojasnilo, kako je sle-
herna od njih po njegovi sodbi

podprla mednarodno soglasje, ne
da bi bili pri tem ameriški intere-
ssi najmanj oškodovani.

Byrnes podčrtal smisel
glavnih zaključkov konference

Odgovarjajoč na že izraženo
kritiko in na natolcevanje, ka-
terih se pričakuje, je državni
tajnik poudaril:

1. Da nov kontrolni sistem,

ki je bil sprejet za Japonsko,

ne bo omejil oblasti gen. Mac-
Arthurja in njegove sposobno-
sti za uspešno administracijo.

2. Da se ne bo izdal nobenih
atomskih tajnosti, dokler ne
bo organiziran svetovni sistem
za kontrolo atomske energije.

3. Da sporazum glede evropskih
mirovnih pogodb odgovarja
zahtevam Zed. držav, da morajo
vsi narodi, ki so se aktivno
udeležile vojne, imeti besedo pri
sestavljanju mirovnih pogodb.

4. Da bo sklep konference glede
Koreje pospešil prihod dneva,
ko bo omenjeni narod po
dolgem zasluženju od strani
Japonske postal samostojen in
da poverjeništvo, ki ga pred-
lagata moskovski komunike, ne
je bilo nikdar potrebno.

5. Da ni moskovska konferenca
sprejela nobenih tajnih skle-
pov.

Byrnesov govor je vseskozi
dihal dobro voljo in optimizem.

Izjavil je, da se je zavedal ri-
zika, ki je obstojal v očigled ne-
uspešne londonske konference,

akor bi tudi konferenca v Mos-
kvi običala na mrtvi točki, po-
tem pa je reklo:

Konferenca ni bila tekma
diplomatske spretnosti

"Ampak čutil sem, da se mora
tak rizik tvegati, kajti baš
takrat, kadar obstoje resnične
potekoste, je potrebno, da se
zunanjih ministri osebno sestanejo
v prizadevanju, da razumejo
probleme in težave drug drugega."

Italija in Francija
sta nejevoljni

LONDON.—Poročila iz Rima
in Pariza javljajo, da so vladni
krogi v Franciji in Italiji neza-
dovoljni s sklepi velike trojice
na moskovski konferenci. Fran-
cija je upala, da bo imela besedo
pri sestavi mirovnih pogodb z
balkanskimi državami.

Neki zastopnik italijanskega
zunanjega ministrstva je izjavil,
da je Italija posebno neprijetno
dirmjena, ker pri sestavljanju
mirovne pogodbe ne bo deležna
nič več prednosti kot nemške
satelitske države na Balkanu.

Italijani so očividno upali, da
bodo sprejeti v organizacijo
Združenih narodov, predno se
bo začela sestavljati mirovna
pogoda z Italijo, in da bo pri-
znana kot "sobojevnica."

FRANCIJA PRZNALA
JUGOSLOV. REPUBLIKO

PARIZ, 1. januarja.—Fran-
ska vlada je včeraj priznala vla-
do maršala Tita kot uradno vla-
do Jugoslovanske federativne
republike.

ODLIČNI PISATELJ THEO-
DORE DREISER UMRL

HOLLYWOOD, Cal.— Za

sršno kapjo je nenadoma umrl

pisatelj Theodore Dreiser, star

74 let, ki je veljal za najdol-
nejšega predstavnika realizma

v ameriški književnosti. Njego-
vi najbolj znani deli sta romana

"An American Tragedy" in "Si-
ster Carrie."

Glasom, ki je razdeval za-
dovoljstvo, je Byrnes izjavil, da
se je konferenca v Moskvi spo-
razumela glede vseh važnih
vprašanj, ki so bila na dnevnem
redu, z izjemo Irana, potem pa
je dostavil, da se mora razume-
ti, da konferenca ni bila neka-
teka tekma diplomatske spretnosti,
v kateri bodo zastopniki ene-
ga izmed treh narodov skušali
dobiti čim več na račun ostalih
dvih narodov.

Rojen je bil v Indiani kot sin
nemških naseljencev, večji del
svojega življenja pa je preživel
v Chicagu.

"Razumeti je treba," je re-
kel Byrnes, "da namen medna-

EXTRA! EXTRA!
HIROHITO PRZNAL
DA NI BOG!

TOKIO, 1. januarja.—Japonski cesar Hirohito je danes na podlagi svoje lastne izjave postal novaden smrtnik. V cesarskem proglašu, ki je bil naslovjen na njegovih 80 milijonov podanikov, je namreč priznal, da ni bog, oziroma, da je bil nauk japonske države vere, takozvenega šintoizma, ki je Japonce učil, da smatraj svojega vladarja za božansko bitje, "kriv pojem", temelje na navadnih pravilih in legendah.

"Vezi, obstoječe med nam in našim ljudstvom, so vedno temeljile na medsebojnem zaupanju in ljubljenosti," je rekel Hirohito v proglašu. "One ne temeljijo na krivem pojmu, da je cesar božanstvo in da japoniško ljudstvo stoji nad drugimi narodi in da mu je usoden, da zavlada svetu."

Cesar je tudi prvič odpr-
to priznal, da je Japonska izgubila vojno.

Nemški krvnik v Majdaneku obešen na pozornici zločinov

MAJDANEK, Poljska, 23. de-
cember—(Zakaselo)—Danes je bil tukaj obešen na pozorišču nekdanjega nacijskega koncen-
tracijskega taborišča SS-časnika

Paul Hoffmann, ki je bil spoznan krivim kot vojni zločinec. Eksekucijo je opazovalo 20.000 oseb.

Vsilice so bile postavljene na
krajcu, kjer je zgorelo na tisoče
poljskih in drugih zavezniških
jetnikov, ki so bili pripeljani iz
vseh delov Evrope v Majdanek. Priče so pri obravnavi pričale, da so videle, ko je Hoffman ob
več prililkah metal žive dojenčke
v plinske peči.

Hoffmann je do zadnjega tr-
dil, da je nedolžen, češ, da so ga
priče zamenjale z nekim moškim
istega imena, toda ko mu je bila
pozlobena zanjka okrog vrata, je
zavezlo poz nacističe izzivalnosti
in mrmral neke nemške besede.

Med gledalci je bilo mnogo so-
rodnikov oseb, ki so našle smrt

v Majdaneku. Eksekucija sta pri-
sostovala tudi državni senator

Stanley Nowak iz Michigana in
državni poslanec Vincent Klein
iz Detroita.

V Nemčiji so baje zajeli nacijskega prvaka Bormanna

PLOEN, Nemčija, 1. januarja.—Danes je bilo tukaj na-
znanjeno, da so britski tajni agenci arretirali nekega moškega, o katerem se sudi, da je

Martin Bormann, ki je bil pri-
vatek Adolfa Hitlerja, ko se je Nemčija zrušila, in ki se

sodi v odsotnosti pri procesu v
Ueberbergu kot vojni zločinec.

Osumljenc, ki zanika, da je

Bormann, je bil prijet na neki
kmetiji blizu Newmuenstra, 20
milj zapadno od Poelna.

437 ŽRTEV NOVOLET- NEGA PRAZNO

"ENAKOPRAVNOST"

Urednikova pošta

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

ZUNANJA POLITIKA VATIKANA

Vprašanje, ali naj ima papež tudi nekaj besede pri sklepanju miru, je bilo prvič na razpravi o priliki konference v Jalti. Takrat je glosom govoric v diplomatičnih krogih Stalin sam končal zadevo s tem, da je na kratko vprašal, koliko divizij ima papež na razpolago za zasedbo poraženih narodov.

Toda navzlic temu je treba priznati, da je težko ignorirati Vatikan kot silo v svetu. Stranke, ki se opirajo na program katoliških doktrin, so bile na novo ustanovljene v najrazličnejših deželah Evrope. Dolga vrsta zapadno in centralno evropskih dežel je v večini ali pa deloma katoliška. Nobenega dvoma ne more biti o tem, da je papežev stališče našlo vsaj nekaj odmeva v vseh teh deželah, prav kot na primer tudi tukaj v Zedinjenih državah.

V zadnjih tednih je Vatikan začel postavljati nove smernice svoji politiki. Dokler je bila skoro vsa Evropa v oblasti fašizma, ni mogel storiti mnogo. Papež je čutil, da je nekako ujetnik nacistov, obenem pa so bili na kocki ogromni materialni interesi cerkve. Vsled tega se Vatikan ni drznil nastopiti preveč odločno napram tedanjim gospodarjem Evrope. Toda zdaj, ko je fašizem poražen, se čuti zopet svobodnega, da ostro nastopi proti totalitarizmu in poskuša pridobiti na političnem vplivu s tem, da daje stroga navodila glede političnih načel, ki so dovoljena.

Najbolj pomembna poteza je bilo imenovanje novih kardinalov, pri čemer je papež naznani, da namerava prelomiti stoletno tradicijo glede italijanske večine v zboru kardinalov.

Skozi stoletja so imeli Italijani večino v tem zboru. Pred temi imenovanji je štel zbor kardinalov 38 članov, od katerih je bilo 24 Italijanov. Zdaj pa bo stalo nasproti 28 italijanskih in 42 neitalijanskih kardinalov.

S tem svojim korakom je naglasil papež mednarodni značaj katoliške cerkve. Naglasil je tudi važnost zapadne poloble, kajti več držav severne in južne Amerike je dobito večje število kardinalskih sedežev kot dozdaj. Morda bi bilo bolj pravilno reči, da je papež naglaševal važnost zahodnega sveta. Papež se zaveda, da je Italija neizmerno izgubila kot politična sila, da je postala slabotna država in da je celo njena neodvisnost ogrožena. Rim je torej prenehal biti politični center velike sile.

Papež pa si prizadeva, da vrne Rimu nekaj tega mednarodnega pomena ter mu vlije novih sil. Katolicizem se kot duhovna sila vojne ni udeležil iz zategadelj tudi ni mogel biti premagan. Toda nikdo ne more prezreti dejstva, da je bilo mnogo katoličnih držav kruto udarjenih v tej vojni. Trdnjave katolicizma so bile Italija, Avstrija, Poljska, Madžarska, Francija in Spanija. Vse so trpele—in noben izmed članov velike trojice ne predstavlja katoliške dežele.

Vatikan poskuša torej prenesti težišče na nevtralne dežele in, kjer le mogoče, na zmagoslavne. Največje vprašanje v vatikanski politiki v preteklem letu je bilo vprašanje odnošajev s Sovjeti. Mnogo je bilo prizadevanja, da se ustvari modus vivendi med Vatikanom in Sovjetsko unijo. Prvi korak so celo napravili Rusi, ko je Stalin pozval Rev. Orlemanškega v Moskvo in mu dal zagotovilo, da sovjetske oblasti nikakor ne bodo preganjale katoličanov v svojih okupacijskih predelih. Toda pokazalo se je, da je vse zastonj, in da namerava Vatikan vztrajati na svojem stališču, ter da vsaj začasno ni nobenega upanja na umiritev odnošajev med Sovjetsko unijo in Vatikanom.

Svetovna situacija, ki izvira iz tega, je polna nevarnosti in negotovosti. Vse države brez izjeme—torej tudi Sovjetska unija—priznavajo versko svobodo le pod pogojem in v predpostavki, da bodo prirvenci dotične vere lojalno izpolnjevali svoje dolžnosti napram državi. Ako Sovjetska unija in socialistična Poljska ne moreta računati na to lojalnost, bo neizogibna posledica, da se bo protiverska ozroma proticerkvena propaganda podvajila—a to bo ustvarilo nezdrave razmere.

Konferenca v Moskvi je odstranila nevarne zapreke v odnošajih zaveznikov. Tudi to vprašanje verskih odnošajev je treba razčistiti. Upati je, da bo papež to sprevidel in krenil na nova pota.

Rojakom v Clevelandu!

Kot je bila že poročano, so pred kratkim dospeli sem, zastopniki Jugoslovanskega rdečega križa in sicer: Dr. R. Neubauer, šef zdravilišča na Golingu, ga. Nada Kraigher iz Trsta in poročnik Gojko Ratkovč. Njih naloga je seznaniti ameriško in jugoslovansko javnost, o silnih potežkočah jugoslovanskega rdečega križa. S seboj so prinesli tudi filme o osvoboditvi Ljubljane in lepote Gorenjske.

Umetno je, da bi naši rojaki radi videli filme, kot tudi slišali poročila onotnih zdravstvenih avtoritet. Zato so lokalne podružnice SANSA, pod pokroviteljstvom Centralnega odbora sklenile, da se povabi v ta namen vse tri zastopnike v Cleveland, kjer bodo obdrževali predavanja in obenem predvajali slovenske filme in druge dokumentarne slike. Razume se, da je tem zastopnikom odmerjen čas in ob sobotah in nedeljah, so vse naše dvorane oddane. Zato se bodo vršile predstave in predavanja med tednom zvečer.

Odbor je po svoji najboljši previdnosti uredil stvar tako-le: V pondeljek, 14. januarja zvezcer se vrši sprejemni večer gostov v SND na St. Clair Ave. V torek, 15. januarja. Predavanje filmov in predavanje v SDD na Recher Ave., Euclid, O. — V četrtek, 17. januarja predavanje in predavanje v SDD na Waterloo Rd. — V petek, 18. januarja sprejemni večer Progresivnih Slovenc in Slovenske zvezze v počast ge. Nade Križarjeve.

Ta načrt seveda še ni popoln, kajti lahko se te redke prilike poslužijo tudi rojaki iz zapadne strani, Newburgha in Maple Heights. Vse te naselbine imajo dvorane, katere lahko napolnijo. Dalje se bo odločilo en dan ali dva tudi za slovenske zdravnike, s katerimi se zlasti dr. Neubauer želi seznaniti. Misija Rdečega križa se bo mudila v Združenih državah, Kanadi, Mehiki in Južni Ameriki šest mesecov. Prišla je sem na povabilo ameriške vlade. Iz Clevelanda odpotoval po drugih večjih mestih. Rojakom toplo priporočamo, da napolnijo vse dvorane, kajti imeli bodo sijajen duševni užitek. Vstopina bo prosta. Več o tem bo priobčeno v naših časopisih.

Za publicistski odbor,
F. Česen.

Lepa hvala

Cleveland, Ohio. — Društvo "Goranin" se prisrčno zahvaljuje vsem Slovencem, Hrvatom in Srbam v Clevelandu, za vso darila v denarju in oblekah, kar smo zbirali za starci kraj.

V zadnjih treh mesecih je naše društvo nakupilo za čez \$6,000 blaga in več kot tri tone oblek, se je poslalo v staro domovino.

Zato prosimo vse prijatelje in simpatičarje nove republike Jugoslavije, da z nami sodelujete.

Odbor želi, da proslavi staro in novo leto z željo, da tudi pozdravimo mlado jugoslovansko republiko in njenega prijubljenega voditelja maršala Tita.

Za publicistski odgor,
Charles Beljan.

PRVI JUGOSLOVANI V AMERIKI!

Kdo so bili prvi Jugoslovani, ki so se naselili v Ameriki? Če ne veste, citajte "A Nation of Nations," knjigo, ki je najnovješče literarno delo našega ameriško-slovenskega poznanega in spoštovanega pisatelja Louis Adamiča. Za vsakega naseljenca ali tu rojenega Slovenca ali Jugoslovana je zelo važno, da veli: V uredništvu Enakopravnosti jo lahko nabavite.

Grčiji grozi nova vladna kriza

ATENE, (O.N.A.) — Temni politični oblaki se znova nabirajo na grškem obzorju. Poglavitni vzrok oslabljenju vlade Sophoulija, ki je zdaj stara priljubljeno mesec dni, je gospodarskega značaja. Drahma je izgubila skor vso vrednost, tako da rastejo cene dobesedno od ure do ure. Člani levčarske skupine AEM obtožujejo vlado raztočo osornostjo, da se pogreza čedalje bolj v topi defetizem in brezbitnost.

Nicholas Zachariades, prvak komunistične organizacije, ki ima precej vpliva v skupini AEM, je tozadnevo izjavil na slednje:

"Predsednik Sophouli je od dneva do dneva bolj bankrot. Mesec dni je že v svojem uradu, pa vendar ni ničesar storil, razven da je nadaljeval z volitno komedio, čeravno so stranke skupine AEM izjavile, da se jih pod sedanjimi razmerami ne bodo vdeležile. Zakoniti red in mir niti iz daleka nista obnovljena, a na gospodarskem polju so svoje prave mišljene namenite Rusiji. Toda nam dajejo čutiti svoje bajonetne . . ."

stini kot povsod drugje. "Drugačna pota ni", je naglasil. "Britanci so odločeni, da Palestina ne sme nikdar postati židovska država. Mi pa smo odločeni, da mora in bo.

Govoril je mirno, toda s pritajeno strastjo, in objasnil, da so se vsi poskusi mirne rešitve izjavili. Poglavitno sporno vprašanje je zadeva židovske države, je dejal. Trpljenje Židov, ki se nahajajo v taboriščih po Evropi je ogromno, toda cilj, katerega se bore židovski borcev za svobodo, gre daleč preko tega, je naglasil. Razgovori in pogajanja glede priseljevanja Židov v Palestino ne smejo zatemniti glavnega vprašanja, za katere gre — namreč vprašanje neodvisne židovske države. Znano nam je, da je dalje omenil, da so zapleteni v to stvar tudi rusko-britanski odnosaji. Britanci danes prikrivajo svoje prave mišljene namenite Rusiji. Toda nam dajejo čutiti svoje bajonetne . . ."

MESTNE NOVICE

Osem obtoženih ponarejevanja voznih kart

V pondeljek je bila formalno naperjena obtožba ponarejevanja tedenskih voznih kart na posestni železnicni v Clevelandu napram osmim osebam. Med temi so štirje sprevodniki na Cedar Ave., progi; dva tiskarja in dve drugi osebi.

Detectiva Louis Jalovec in John Cleary pravita, da je bilo izdanih mnogo ponarejenih tedenskih voznih kart C. T. sistema, kar je ponarejevalcem prineslo okrog \$5,000 dobička. Obtoženi konduktorji so: Thompson J. Gaines, 26, stanujoč na 2038 E. 65 St.; John F. Oldwine, 24, iz naslova 2176 E. 93 St.; William Pressley, 31, stanujoč na 4311 Green Court, in Joseph D. McAlpin, 24, iz naslova 6303 Cedar Ave.

Tiskarji so slednji: Clarence L. Hill, 25, iz naslova 9703 Hollingsworth Court, in Collins A. Haynesworth, 21, iz 6618 Bellvidere Ave. Pri zadavi pa sta zapečetena še 24-letni Arthur Saunders, bivši avtobus voznik, in 22-letni Rodney Freeman.

"Mlad" zakonski par

Danes se v Trinity Episcopal katedrali poročita Clevelandčana Mrs. Amy Alice Benton in James C. Wilmot, stara po 81 let in prijatelja že 40 let. Wilmot je ustanovitelj firme J. C. Wilmot Paint & Wallpaper Co., toda je v pokoju. Nevesta pa je že zadnjih devet let vdova, in ima veliko posestvo v Nantucket, Mass.

Oprema za clevelandsko razstavo na poti

Danes je zapustil vojaški konvoj letališče Wright Field v Daytonu, O., in so že na poti v Cleveland dolga procesija vojaških truckov, v premieri štiri milje daljave, ki vozijo blago za veliko zrakoplovno razstavo, ki se prične v Clevelandu v Mestnem avditoriju 11. januarja.

Izstopil iz FBI službe

Eli J. Rose, glavni vladni prosekutor na tukajšnji zvezni sodniji pred leti, ko se je sodilo skupino oseb iz Youngstowna, O., ki so bili obtoženi bele sužnosti in spoznani krimi ter obsojeni, je naznani izstop iz službe Federal Bureau of Investigation, kjer je bil uposlen zadnjih 12 let. Naseli se v Pittsburghu, Pa., in odpre tam privatno odvetniško prakso.

Poštni nadzornik šel v pokoj

E. C. Hampton, poštni nadzornik v postaji na 8745 Broadway S. E. je odšel v pokoj, potem, ko je bil poštni uslužbenec nepretrgoma 46 let. Zadnjih 20 let je bil nadzornik. Star je 67 let in živi z bolno ženo na naslovu 334 Overlook Park Drive.

Prvorojeno dete v letu 1946

Zakoncem Joseph in Anna Koszenski, 3338 W. 143 St., se je v St. John's bolnišnici rodil sinček ob 12:00:02 na Novega leta 1946, dve sekundi potem, ko je nastopilo uradno novo leto. Dete je bil rojstvu tehtalo 7 funov.

Obstreljen v gostilni

John Juranko, star 20 let, 1434 E. 40 St., je bil zgodaj včeraj zjutraj napaden v gostilni na Superior Ave., in E. 45 St., od dveh moških in v prepisu obstreljen v nogi. Prepeljan je bil v Charity bolnišnico in po obvezanju rane je bil odpuščen. Prepir je nastal radi nekega dekleta.

Dostojno praznovanje novega leta

Kot izpručuje okrajna ječa, so se Clevelandčani zelo primerno obnašali tekmo praznovanja novega leta. V teku 24 ur, do včeraj dopoldne je bilo arretiranih samo 28 oseb radi pijanosti v celem mestu, kar je dober rekord za tako veliko mesto, kot je Cleveland.

Prva poroka na novega leta dan

Mirovni sodnik William J. Zoul, ki ima svoj urad na 1224 Ontario St., je včeraj ob 11. uri dopoldne poročil prvi par in sicer 29-letnega Josepha Metro, 13132 Carrington Ave., s Zelmo Stanley, 26, iz naslova 12609 Bennington Ave. Ženin je bil odpuščen iz armade še 4. decembra.

Tisoč kosi potujočim vojakom

Na glavnem železniškem kolodvoru v Clevelandu je bilo včeraj potujočim vojakom in deklatam v armadni službi servirano tisoč kosi v USO restavraciji. Vojaže je pozdravil poveljnik Theodore Dickhoner, od Forest City Garrison.

Nova tovarna v predmestju

B. F. Goodrich Co., iz Akrona, O., prične jutri z gradnjo nove tovarne v Brecksville, O. Ob tej priliki bo ta firma praznovala tudi svojo 75-letnico obstanka. Nova tovarna bo služila predvsem za razne preizkušnje te družbe.

WHK RADIO POSTAJA ODPOVEDALA POSLUGO U. A. W.

Leo Fenster, tajnik lokal

Pisma iz starega kraja

Troje pisem iz Velikevasi pri Domžalah

Mrs. Antonija Suštar, 20531 Lindberg Ave., je pred kratkim prejela troje pisem iz svoje rojstne vasi Velikavas, pošta Moravče pri Domžalah.

Eno pismo ji piše sestra Angela Jerman, drugo je od brata Alojza Grilj, tretje pa od nečakinje Julke Jerman. Vsebina teh pisem je kot sledi:

Velika vas, 30. sep. 1945

"Ljuba sestra Tonca!"

"Že dolga časa si nismo mogli nič pisati. Zdaj smo pa vendar dočakali, da si spet lahko pisemo. Tvoje pismo sem prejela, sem bila zelo vesela, pa tudi žalostna, ker je Janez tako hudo smrtn storil in ga obžalujem. Tonca, to je vse, da smo že živi in da ste tudi Vi."

"Vedno smo se pogovarjali, kako je neki v Ameriki. Ali so še naši živi ali ne več. Velikokrat se mi je sanjalo od Vas, da sem Vas videla. Veš, Tonca, nas je tudi sam Bog obvaroval, da smo še na svetu, ker smo bili vsaki dan v tako veliko nevarnosti, bila je vedno smrt za nami. Nam je bilo zelo hudo, bili smo v groznom strahu, da ti ne morem popisati."

"Lansko leto nismo skoraj noben večer doma spali, smo šli vsi v hosto. Gori smo šli v skalovje, pod špičasta steno. V narodju sem nesla otroka, na hrbtni pa koš, da smo s seboj nosili cunje, pa kaj za jesti, kadar si nismo upali iti domov. V hribih smo imeli bunkerje skopane, smo bili notri po kakšnih par dni, da smo imeli tam tudi kaj za jesti in tam tudi poskrili druge reči, kot obleko, ker ko so prišli Nemci, so nam prav vse pobrali. Tako se nam je vse pokvarilo notri v zemlji. Obleke nimamo in za obutu tudi nič. Do sedaj se je malo dočiglo, tudi kupiti nismo mogli, ker je bilo tako malo blaga na karte. Pa še tisto malo so nam Nemci pobrali, kar jim je bilo všeč."

"Ljuba Tonca! Zdaj, ko je bilo že bolj proti koncu vojne, ta zadnje leto in pozimi je bilo pa že tako hudo, da še malo nisem mislila, da bom preživel.

Nemci so nas ponosili in po dnevi pazili, kdaj bodo Francelna ujeli in še druge. Imeli smo zelo velik sneg. Niti eden večer si ni upal domov priti pogreti. Je vedno bil v hosti v največjem skalovju gor nad Podolincarjem. Pa to so bili sami Slovenci, ki so šli tako za njim. So bili z Nemci, katerim so svoj narod izdajali. To so bili te bili ali domobranci. Pa so bili včasih še grški kot Nemci. Če so katerega ujeli, so ga zelo mučili in teplili.

"Ravno pri naši hiši so eneč enega ujeli, ki je s Francelnom prišel, ker sta mislili, da ni ta belih na strazi. Francel je ušel, pa komaj, onega drugačega so pa ujeli. So ga tako teplili, da je bilo grdo in za našim so tako streljali, da so okoli in okoli naše hiši krogle živigale.

"Tonca, veliko ljudi tudi okoli nas manjka, so jih Nemci pobili. Mežnarjeva pri Sv. Miklavžu so oba ubili. Okoli nas je tudi veliko fantov pokopanih. Na njivi so trije pokopani in drugod, ker so jih Nemci pobili, ko je bila zelo hudo hajka, so vse

hoste preobrnili. Francelna smo imeli doma zabitega, pa še tri druge, da smo jim življene ohranili, ker so se nam tako smilili. Ce bi jih bili pri nas našli, bi bili nas precej vse pobili, ker smo tudi mi zanje življene tvegali.

"Torej ljuba Tonca, sedaj bom pa menjala o tem pisati. Kar se je zgodilo pri nas, Ti še en mali del nisem popisala, Ti bom pa drugič. Vam je tudi Julka veliko napisala. Ostali se tudi lepo zahvali za pismo. Bi om tudi rad pisal, pa ne zna, ker ves čas ni nič v šolo hodil, ker je bila vojska. Šele sedaj bodo otroci spet začeli v šolo hoditi. Tonca, ne zameri mi, ki takto grdo pišem. Veš, sem jaz tudi polna strahu. Me roke in noge zelo bolijo od strahu, sem bila v bolnišnici. Ti bom že še drugič pisala, kaj se je vse tukaj godilo.

"Pa to me veseli, da imate še ljubezen do nas in do svoje domovine. Kadar se bolj uredi pri nas, pa sem pridite, ker boste tudi tukaj lahko živeli. Tonca, bodite vti lepo pozdravljeni, Tone, Ella, Živko in Mici. Pozdravim tudi Franka, Angelo, hčerke in Bety in njeno družino in Mary in Tineta, in Franco in hčere. Pa za Janeza nam je hudo. Semo mu tudi veleli zvoniti pri sv. Miklavžu.

"Tonca, popiši, kako se drugi imajo. Tonca, če imate kaj take obleke za nas, bi pa Vas prosila, če boste mogli nam poslati, ker se nam je v zadnjih štirih letih vse uničilo. Tudi če imate kakšno rjuho, ker postojijo se nam tudi čisto uničile. Pavla tudi nima nič. Vencel in Lojze sta tudi dobila Tvoje pismo.

"Tonca, to sem Ti pozabilo, da se pisati, da okrog nas je vse pogorelo: sv. Križ, Zagorica, Preke, ves Gornji in Doljni hrib, Grmače in sv. Miklavž. Ena dve hiše so še gori cele. Drugod je pa sam zid. Pa to so vse sami slovenski izdajalci naredili. Mi smo bili vendar toliko srečni, da nam niso požgali. Smo bili celo vse skupni. Zdaj ljudje barake postavljajo. Pri Lenki imajo že postavljeno. Smo jim tudi mi vozili deske in Lojze je delal. Martin in France sta oba pri partizanah in bodo že sami Vam pisali, kako se imajo. Pogledajte, kar jim je bilo všeč."

"Ljuba Tonca! Zdaj, ko je bilo že bolj proti koncu vojne, ta zadnje leto in pozimi je bilo pa že tako hudo, da še malo nisem mislila, da bom preživel.

Nemci so nas ponosili in po dnevi pazili, kdaj bodo Francelna ujeli in še druge. Imeli smo zelo velik sneg. Niti eden večer si ni upal domov priti pogreti. Je vedno bil v hosti v največjem skalovju gor nad Podolincarjem. Pa to so bili sami Slovenci, ki so šli tako za njim. So bili z Nemci, katerim so svoj narod izdajali. To so bili te bili ali domobranci. Pa so bili včasih še grški kot Nemci. Če so katerega ujeli, so ga zelo mučili in teplili,

"Angela Jerman".

Pismo od brata je sledeče:

Velika vas, 17. sept. 1945.

"Draga sestra!

"Z velikim veseljem sem prejel Tvoje pismo, tako da so me kar solže polivalo od veselja, ko si že toliko časa nismo mogli nič pisati. Sedaj je pa zopet prišel tisti srečni čas in svoboda, ki smo jo tako težko pričakovali.

"Draga sestra, veš, da mi ni mogoče popisati v kako hudih stiskih smo živel. Lanskoto sem vam malo popisal eno tiskano polo in sem jo dal dve ma ameriškima pilotoma, ko sta bila pri meni. Ampak ne vem ali ste dobili tisto ali ne. Vseskozi je bilo tako hudo. Več sem pod smreko in pod skalo prespal, kakov pa doma. Velikokrat sem bil v kakšni luknji zabit, tudi po dva in po tri dni, brez vsake hrane in brez vsega. Bil sem že čisto obutan. Pa bolj ko je šlo h koncu, hujše je bilo. Včasih je prišlo tod Nemcev kar po 16.000. Naših fantov je veliko padlo. Še na naši njive so trije pokopani.

"Mene so mislili trirat ustreliti. Enkrat so me pri Maselnau na deskah najdli. Veš, pa so me pred pod postavili in so me že merili. V tistem momentu sem še nekaj spregovoril, pa me niso. Drugič so me na javarski

gmajni ujeli. Takrat sploh nisem več vedel, če sem še na svetu. Postavili so me k eni smrek in so me obsodili na smrt. Eden me je že meril z brzostrelko. Tisti moment je spet nekdo prišel, ki me je poznal, pa me je izgovoril.

"Enkrat so me ujeli pa na vrhu Maselnove rebri. Takrat so me na vrv privezali kakor psa in so me gonili, pa težki rukaz naolžili. Tako so me prisnili k sv. Miklavžu. Tam so me čisto do nagega slekli. Takrat me je pa noga resila. Koliko je bilo takih slučajev, ko Ti jih ne morem popisati. To je bila še sreča, da sem bil sam, da nisem bil oznenjen. Kakor je bilo treba bežati, sem zaklenil pa sem šel. Ampak pokradli so mi pa toliko, da sedaj nimam skoraj nič obleke in obutve.

"Jaz sem še kar sam, kakor sem bil prej. Veš, pa mi je prišlo kar prav. Sedaj pa, če bi mogel, bi prišel kar k Vam. Tukaj se mi je zadosti zamerilo. Sem že dosti skrbi prestal v tej vojski. Sv. Križ pa Zagorica, to je vse požgano. Tudi cerkev, župnišče in šola. Veš, tam so se ljudje čisto drugače obnašali kot pa pri nas v Veliki vasi. Ampak Ti ne bom razlagal. Od tam jih je več pogebnilo sedaj, ko je prišla svoboda. Naša vas je pa tako dobro skupaj držala, da niso mogli Nemci nič zaslediti. Tako še danes naša vas stoji. Spodnji Preker hrib, pa Gornji Preker, potem Grmače in sv. Miklavž, to je vse do tal požgano. Sedaj tam neke barake postavljajo. Jaz sem jo že naredil pri Lenki, tam, kjer je preje ko-

zolec stal. Tam imajo sedaj le-

lahko svobodno pišem. Iz srca

Te lepo pozdravim in celo Tvojo družino. Ljuba Tonca, pisala si, kako za nas molib. Ljubi Bog je uslušal Tvoje molitev, da smo ostali vsi pri življenu. Veš Tonca, v našem kraju je bilo zelo hudo. Nemci so nas vedno preganjali, požgali vasi. Na vse načine so mučili naše Slovence. Veliko noči smo prespal v hototi, v dežju in grmenju. Tudi po dnevi si nismo upali biti doma. Kadar so povedali, da Švabi gredo, smo mi brž zbežali v hosto. Doma smo pustili vse, ker nismo mogli nesti s seboj. Pa so nam pokradli Nemci vse, kar so dobili.

"Draga sestra, če mi boš mogla, kadar so boga mogoče, kaj obleke poslati. S tem bi mi zelo ustregala. Mogoče ima Barbna hčerka kaj obleke, če ji je mož padel.

"No, Janeza smo tudi izgubili, kakor pišeš. Sedaj prav lepo pozdravim vse, Tvojega moža Toneta, Elkota in Živkota, pa Micko in Franka in vso njeno družino in Beti in njeno družino pri Janezu in Mary in njene sinčke pa Toneta in njeno družino. Kmalu piši, zborom.

"Alojzij Gril".

Tretje pismo od nečakinje je pa sledete vsebine:

Velika vas

"Draga moja teta Tončka!"

"Zelo sem vesela, ker Ti spet

vali za narod. Nihče ni tožil a no knjigo. Spisal jo je naš marljivi, poznan in spoštan američko-slovenski pisatelj Louis Adamič. Knjigo si lahko preskrpite pri nas, v uredništvu Enakopravnosti.

"Imeli smo pa tudi veliko domačih izdajalcev, ki so izdajali naše poštene Slovenske ljudi Nemcem. Nemci so strašno mučili naše ljudi, če so jih vjele, žive sežigali, pretepali, da niso imeli toliko cele kože, da bi človek kam prst položil; vlekli so nohte iz prstov. Veš, na vse načine so mučili, da Ti ne morem popisati. Z Nemci vred so ravno tako delali domobranci ali ta beli.

"Zdaj smo pa že svobodni. Nikdar več ne bomo njih sužnji. Sedaj živimo veselo v lepi, svobodni, demokratični, federalni Jugoslaviji. Končam za enkrat, pa drugič kaj več. Ako bi Ti hotela vse popisati, ne bi mogla narediti tega v samo enem pismu. Pošiljam Ti pozdrave in poljubčke, Tebi moja teta Tončka. Zdravo!"

"Julka Jerman".

Znanje je blagostanje!

V knjigi "A Nation of Nations" je veliko podatkov o Ameriki in Amerikancev. Kdor se želi resnično preprati, naj prečita, oziroma si nabavi omenjeno.

SKEBE & ULLE
PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD KENMORE 7248
Nanovo položimo vodne cevi in sčistimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za grejite na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajemo plumberski in grelni material ter istega tudi inštaliramo.
Nočni klic: MIKE SKEBE — KE 4614 — AL ULLE — IV 1788

KUHINJSKE PEČI

Vsem gospodinjam naznanjam, da sem dobil veliko zalogu

KUHINJSKIH PEČI

Tappan - Grand - Magic Chef - Roper

PRAVKAR SEM PREJEL TUDI KRSNE NOVE
G. E. ELEKTRIČNE KUHINJSKE PEČI

Sedaj imamo G. E. lednice na ogled in priporočamo, da si jih ogledate predno kupite druge.

ANTON DOLGAN

15617 WATERLOO RD.

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Poklicite:

ENdicott 0718

**IZVIRNA PISMA IZ
STARE DOMOVINE V
“ENAKOPRAVNOSTI”**

Naši čitatelji brez dvoma z zanimanjem berejo pisma iz starega kraja, ki jih priobčujemo v "Enakopravnosti" že nekaj tednov. Posebnost teh pisem, ki opisujejo grozote, katere so naši ljudje pretrpeli tekom vojne, je njihova izvirnost in pa njihov preprost in domači slog. Ta pisma, ki so dospela v Ameriko od sorodnikov in domačinov, podajajo resnično stanje razmer tekom strašnih let okupacije, obenem pa nam nudijo vpogled v novo življeno, ki se poraja v naši staro domovino pod vodstvom osvobodilnega gibanja.

Citatelje, ki prejmejo kakšno pismo od svojcev iz starega kraja, prosimo da ta pisma prineso ali pošljejo v naš urad, in jih bomo priobčili v listu "Enakopravnosti".

Members of the Far Eastern commission hold open meeting at state department and are addressed by Secretary of State Byrnes. Most of the work at hand was delayed awaiting arrival of the Russian members. Shown left to right: T. A. Stone, Canada; C. A. Berndsen, New Zealand; P. E. Naggar, France; Ambassador Wei Tao-Wing, China; Lord Halifax, Great Britain, and Secretary of State Byrnes. The problem: control of Japan will be the concern of the commission.

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"Nič ne skrbi zdaj. S srcem sem na tvoji strani in najbrže mi boš ti tudi pomagal in svetoval, potreben sem tega. Saj sem tudi jaz ves zbegovan."

Gottfried ni nicesar odgovoril. Z zdravo roko je pomagal Rothlisbergeru, da mu je zavezal črno ovratnico. Ko je iz največje bližine pogledal možu v teme oči in je videl njegove velike, koščene roke, ki so se neokretno trudile, da bi napravile vozal, se ga je lotilo srdito, nestrnpo kopnenje, da bi bil sam. In ko je bila navsezadnjne končana njegova žalna toaleta, je rekel:

"Pojdi dol in sporoči ljudem, da mi je zdaj nemogoče kogarkoli sprejeti. Najbrže bodo s poldanskim vlakom prišli nekateri sorodniki. Pošlji na postajo voz. Gospa doktor Naefova in njen mož bosta prišla gostono."

Rothlisberger je odšel iz sobe in se po prstih splazil po stopnicah navzdol. Komaj je bil Gottfried sam, se je težko spustil na stol in si pokril obraz z obema rokama. To je bil torej vrh, do katerega je navsezadnjne pripeljal, grozen vrhunc njegovega življenja: Umor! Zdelo se mu je, da prodira na njegova ušesa mračen hrup glasov neštetevine in nevidne množice: "Strahopetc! Morilec! Očemorilec!" so mu kričali. "Za kaj si posodil svoje krvave roke! Zdaj jih je povezal hudič, ti nevernik! Nevidni sodniki, ki te bodo sodili, so na poti! Trepetaj! Trepetaj! Noben dan ne bo odslej minil, da te ne bi spominjal zločina. Večno si izgubljen!"

Gottfriedovo dušo je napolnil mračen strah. Kakor povsem skrušen človek je sedel na svojem stolu, ura za uro pa je mnevala.

Nenadoma so se odprla vrata. Pojavila se je Tereza. Običena je bila v črno za vratom zaprto obleko. V obraz je bila bleda in izmučena, njene oči so se zdele dvakrat večje kakor sicer. Postave je bila večje, vitezje, njen izraz je bil strahovito resen. "Kaj sanjariš?" je vprašala z globokim, tresčim se glasom. "Zbudi se!"

"Kaj mi hočeš?"

"Ničesar ne pričakujem od tebe. Mnogo preslaboten, mnogo prestrahopeten si, da bi kralj stori. Vendar bi mi bil lahko povedal, kaj je dejal doktor Hauser."

"Bil sem z njim v tvoji sobi, toda nemogoče je bilo, da bi s teboj govorili."

"Ali je izrazil kakršenkoli sum?"

Gottfried se je ozrl vstran in vlekel za obvezo na svoji roki.

"Doktor Hauser je rekel, da bo prišel, če bo potrebno, danes zvečer še enkrat in te pogledal. Pravi, da si potrebna nege."

"Jaz? Kaj pa misli, iz česa sem narejena?"

"Tem bolje zate, če tako misli."

"Vedeti hočem, kaj je rekel o njem," je zaklicala nestrnpo. "Ali ga je preiskal?"

"Niti ne. Niti presenetilo ga ni. Rekel je, da je to pričakoval, ker se oče ni niti najmanj zmenil za zdravniške nasvete. Bila je žolčna kolika in potem srčna, k. a. p. zaradi prehudega napora."

Tereza je za trenutek zastrelila v svojega ljubimca.

"Ali ima mrtvaški list?" je vprašala.

"Ne! Ne potrebujem ga. Doktor Hauser bo ukrenil vse potrebno, da nam prihrani vsak nadaljnji trud. Naročil je pogrebce za danes zvečer, da bodo mrtvega umili in oblekli."

"In krsta?"

imed. Naj ljude tulijo, naj naju ubijejo kakor dve muhi!"

Oči so se mu svetile kakor dva žareča oglja. Tereza ga je prijela z obema rokama za glavo in ga stresla.

"Sinoči si trepetal v svoji posteli! Čemu me nisi zadržal? Nisi bil dovolj močan. Poskusil si! Toda dovolj energično nisi poskusil. Dopustil si, da sem opravila! Bal si se, da bi me izgubil! Če bi imel moč, bi mi kljuboval, izdal bi vse svojemu očetu! Da! Toda laže je bilo dopustiti, da stori žena, kar sva že zelela, in jo opazoval. Ubojgi Gottfried! Tajil si, da je sploh vest na svetu, in zdaj te muči. Jeziš se in pljuješ vame! Zaničuješ me! In vendar bi pred vsem svetom napravil rad in mene vlačugo in kaj vem še kaj! Z enim samim pogledom ugovarjaš vsem dejanjem preteklosti. Zrušil si se, Gottfried! Obležal si kakor vsl slabič, povprečne in neznačen! Ah! Pozabila sem, da si bil še pred nedavnim teolog! Vrni se k svoji teologiji! Daj, morda se bo tvojemu ljubemu bogu posrečilo in te bo spet rešil mene! Če se mi to posreči, prideš tudi jaz k njemu."

Gottfrieda se je polastil zamolk občutek obupa.

"No, zgodiš se je," je dejal. "Prav nič ne koristi, če se pričaka, kdo je bolj kriv, ti ali jaz. Enake deleže tega zločina bova prenašala do najine poslednje ure. Ne, nemara je moj delez večji. Jaz sem bolj krov. Jaz sem. In ti lahko mirno spiš, Terezka!"

Ponosno se je okrenila in šla do vrat. Toda pred pragom je obstala. "Gottfried," je zamrmala, "do jutri zjutraj ne more nihče govoriti z menoj. Prosim te, da sprejmeš Zofijo in Feliksa in tudi ostale, ki bodo morebiti prisli."

"Vse to bom storil," je odvrnil sunkovito. "Nič ne skrbi."

Tereza je odšla dol in se zakenila.

V noči pred sredo so najblžji sorodniki Antonu Jakoba zasedli vse prostore v hiši. Klub temu je bila globoka tišina. Dolge sveče, ki so jih porazdelili po vsej hiši, so goreli mirno in noben vetroven sunek jih ni motil. Hiša je dišala kakor s cvetnicami potresena grobnica.

Anton Jakob je ležal sredi svoje sobe v odprtih krstih, ki je bila narejena iz rjavega lesa in okrašena s srebrnimi rozetami. Soba je bila prazna; posledno so odnesli; maloštevilne podobe so zakrivali črni pajčolani in na teh sta se kopili dve piramidi vencev, ena pri vzglavju, druga pri vznožju krste. Štiri velike sveče so razširjale svojo pride! Na tucate ljudi bo prikoračilo in vsakdo bo buljil vame. Kaksen, sem? Poglej me, Tereza! Poglej me! Ali sem se kaj spremenil? Ali nisem takšen, kakor kdorkoli izmed njih? Ali misliš, da se te bojim? Ne!"

"Sam Mina. Luiza je stekla v trgovino, da mi bo prinesla crepe de chine."

"Naročil sem Rothlisbergerju, naj se pelje po Zofijo in Feliksa na postajo. Le kako jima bom stopil pred oči? In kako bom kljuboval vsemu, kar zdaj pride! Na tucate ljudi bo prikoračilo in vsakdo bo buljil vame. Kaksen, sem? Poglej me, Tereza! Poglej me! Ali sem se kaj spremenil? Ali nisem takšen, kakor kdorkoli izmed njih? Ali misliš, da se te bojim? Ne!"

Zgrabil se je z zdravo roko za suknjič in ga divje stresal ter se tolkel po prshih. "Strah me tega prekletega človeka tu notri! Tega krvavega človeka se bojim! Nikdar ne bo našel miru! Noč za nočjo se bo kopal v svojem mrzlem znoju! V spaju bo kričal!"

"Šel je par korakov sem in tja in se nato ustavil pred Terezou. Počasi je pridvignila oči. In gledal je blede, lepe črte njene lic, njeno trdo brado, njene temne, kodraste lase in pogled mu je zdrknil preko obrisovnjene črne, viseče obleke. Pod obleko je bilo njeno snežnobelo telo, ki bi bilo zdaj lahko popolnoma njegova last! Vsaka ped! Za večne čase priklenjena nanj! On, ki ga je prešinjala groza, gospodar svojega očeta ženi! Nenadoma ga je obšla grozotna sla."

"Zdaj je vseeno!" je rekel. "Med teboj in menoj ni nobene zaprke več. Tvoj strup je v meni! Pred vsem svetom, bi te rad

ENAKOPRAVNOST

ali tam kak kratek, nemiren trenutek. Zdaj je stala in poslušala. Poslušala je, neprestano je poslušala. Vse je bilo tisto. Ali je morda le sanjala? Vse se pojde! Le poglej, kaj počne z njim po policija! Oko za oko, zob za zob, tulijo vse. Zakaj le? Tako bi z

menoj ravnali, brez dvoma. Toda počemu? Kaj sem jim pač storila? Ali sem nemara storila morilka! Nihče ni vedel tega! Nihče razen Gottfrieda, toda Gottfried je bil del nje same. Da je on vedel za vse stvari, je bilo brez pomena. S kom naj bi to rečačunala? S svetom? Svet ne bo nikdar zvedel. Nasprotno, svet, ki ni niti slutil, jo bo pomiloval. Že jo vsakdo pomili, vse so dobri z njo. Toda kako hitro bi se lahko zgodilo, da bi se isti svet obrnil proti Tereziji! Ah! Vedela je, kaj bi svet počel, če bi poznal le drobec vsega! Ali ni zrasla v senči zakona, ali se ni naučila sovražiti zakon in policijo? Policija! Že ob sami besedi se je zgrozila. Bojazni njene mladosti so se vračale. Uniforme, sablje, beležnice, roke, ki so surovo prijemale! Strašni ljude! Raje takoj rabila in vse je opravljen. Toda ne! Zares nobenega razloga nima, da bi se bala policije. Anton Jakob je umrl za srčno kapjo. Cesa naj se boji? Srčna kap! Kdo ve, če ne bi bil umrl tudi brez arzenika, za resnično srčno kapjo? Nemara bi priroda sama dan kasneje opravila isto delo, če ne bi ona posegla v življenje svojega moža. Ali pa teden dni ali mesec ali eno leto kasneje? "Ce uniči priroda ka-

ko življenje," je govorila sama pri sebi, "ljude žalostno povešajo glave, če pa posnemam jaz ali kdorkoli prirodo — o bog!

Le poglej, kaj počne z njim po policija! Oko za oko, zob za zob,

do Toneta več vredno kakor ljubezen vseh teh ljudi skupaj!"

(Dalje prihodnjič)

Heads Legion Women

Mrs. Walter G. Craven, Charlotte, N. C., who was elected president of the American Legion auxiliary at the national convention recently held in Chicago.

Za delavce

DELAJTE V MODERNEMU POSLOPU THE TELEPHONE CO. potrebuje

ŽENSKE kot delavke hišnih del

Downtown poslopja Stalno delo—Dobre plače Polni ali delni čas 6 večerov v tednu 5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na Employment Office

700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop., dnevno razven ob nedeljah

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR Posebni popust za društva

B. J. Radio Service 1363 E. 45 St. — HEND. 3023

Cleveland Orchestra

George Szell, dirigent SEVERANCE četrtek, 3. jan., 8.30 DVORANA soboto, 5. jan., 8.30 Koncerto za orkester, Bartok in simfonija št. 1, Brahms Vstopnice v Severance dvorani CE 7300

Proda se

hiša v slovenski naselbini, "side-by-side," z vsemi udobnostmi. Hitremu kupcu se proda zelo počeni, ker lastnik bi rad selil izven mesta. Za nadaljnja pojasnila po klicite DANIEL'S REALTY CO. AC 2471.

Mali oglasi

George Tomaszir

Cement Contractor

Izdelujem hodnike, dovoze (driveways), zidam kleti in položim tla v garaži 5338 St. Clair Ave. HE 9721 Imamo 39 let izkušnje v temu delu

IVANHOE RADIO SALES & SERVICE

ELEKTRIČNI PREDMETI

994 Ivanhoe Rd. LI 5277 blizu 5 Points Ob večerni PO 5192

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, aki jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljaru, ki vedno izvrši pravorstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

Hiša naprodaj 4 sobe. Se proda za \$4,000. Izvle se na 20996 Tracy Ave.

Stanovanje

s 3 ali 4 sobami s kopalnico, želi dobiti v najem zakonski part. Oba delata. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

Kadar kupujete ali prodajate!

Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedenje obrnite na zanesljivemu čevljaru, ki vedno izvrši pravorstno delo.

Slopa zavarevnina prodaja ognju, nezgodam, za avtomobile le itd.

Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.

Se priporočamo Edward Kovac, Frank Prevec in Nettie Prince

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 5030

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 4221

Se priporočamo rojakom naklonjenost za vsakovrstno varovalnino.

POPRAVIMO FORNEZE

in BOILERJE. Postavimo nove forme na plin in boilerje. American Radiator Co. produkti, ltd. 40-lečna izkušnja.

SANDBERG HEATING

3125 E. 93rd St. — RA 5198

NAZNANJAMO

da imamo sedaj velike zabeležje za čevlje in obleko, ki jo nameščavate poslati v staro domovino. Ako hočete pomagati svojim sorodnikom v staro domovino za božič, obiščite

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave. HE 6152

V SPOMIN

9. obletnice, kar je umrl naš ljubljeni soprog in oče

Štefan Lunder

preminul je 2. januarja 1937